

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

10'uncu Toplantı

19 Şubat 2020 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır 'ın, Dışişleri Komisyonunun gelecek haftalarda yapacağı etkinliklere, ABD Kongresi Temsilciler Meclisi ve Senatosuna yaptıkları ziyarete, Hocalı katliamının yıl dönümünde Komisyon olarak yayınlanacak bildiriye ve Komisyonun çalışmalarına ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır 'ın, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600)

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599)

3.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219)

4.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947)

5.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898)

6.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032)

7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029)

8.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1413)

9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2499)

10.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371)

IV.- KARARLAR

A) KOMİSYON KARARLARI

1.- Hocalı katliamının yıl dönümüyle ilgili bildirinin gelecek hafta, katliamın gerçekleştiği gün Komisyonun bildirisi olarak yayınlanmasına ilişkin karar

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközegü'nün, Komisyon önerisi olarak Hocalı katliamının yıl dönümüyle ilgili bildiriye, siyasi tutumları farklı olduğundan dolayı imza koymayacaklarına ilişkin açıklaması

DIŞIŞLERİ KOMİSYONU

10'uncu Toplantı

19 Şubat 2020 arŐamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Dışişleri Komisyonu saat 13.02'de açıldı.

Komisyon Başkanı Volkan Bozkır,

Dışişleri Komisyonunun gelecek haftalarda yapacağı etkinliklere, ABD Kongresi Temsilciler Meclisi ve Senatosuna yaptıkları ziyarete, Hocalı katliamının yıl dönümünde Komisyon olarak yayınlanacak bildiriye ve Komisyonun alıŐmalarına,

Komisyonun bugünkü gündemine,

İlişkin açıklama yaptı.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İŞbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İŞ Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İŞbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İŞbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1413),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2499),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371),

Görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Hocalı katliamının yıl dönümüyle ilgili bildirinin gelecek hafta, katliamın gerçekleştiği gün Komisyonun bildirisi olarak yayınlanması kabul edildi.

İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü, Komisyon önerisi olarak Hocalı katliamının yıl dönümüyle ilgili bildiriye, siyasi tutumları farklı olduğundan dolayı imza koymayacaklarına ilişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 14.33'te toplantıya son verildi.

19 Şubat 2020 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.02

BAŞKAN: Volkan BOZKIR (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet YILDIZ (Denizli)

SÖZCÜ: Sena Nur ÇELİK (Antalya)

KÂTİP: Ceyda BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir)

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Toplantı yeter sayısı vardır.

Dışişleri Komisyonunun 27'nci Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılı'nın 10'uncu Toplantısını açıyorum.

Bugün 10 adet uluslararası anlaşmayı görüşmeyi planlıyoruz ancak gündeme geçmeden önce Dışişleri Komisyonumuzun önümüzdeki dönemdeki etkinlikleri hakkında kısaca bilgi sunmak istiyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Dışişleri Komisyonunun gelecek haftalarda yapacağı etkinliklere, ABD Kongresi Temsilciler Meclisi ve Senatosuna yaptıkları ziyarete, Hocalı katliamının yıl dönümünde Komisyon olarak yayınlanacak bildiriye ve Komisyonun çalışmalarına ilişkin açıklaması

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Bugün 16.00'da Karadağ Parlamentosu Başkanı Sayın Ivan Brajovic Dışişleri Komisyonumuzu ziyaret edecek, kendisini ağırlayacağız. Karadağ ziyaretimiz sırasında çok büyük misafirperverlik göstererek bir uzun yemek döneminde bizimle birlikte olan çok değerli bir Meclis Başkanı olduğu için kendisinin Komisyonumuzu ziyaret edecek olmasından da büyük bir memnuniyet duyuyoruz.

Gelecek hafta 25 Şubat Salı günü saat 15.00'te ülkemizi ziyaret edecek olan Avrupa Parlamentosu Dışişleri Komisyonu Başkanı David McAllister ve beraberindeki heyetle görüşeceğiz.

2-4 Mart tarihlerinde Avrupa Birliği Dönem Başkanı Hırvatistan tarafından düzenlenen Dışişleri Komisyon Başkanları Toplantısına katılacağım.

26 Mart günü Türkiye-Bulgaristan-Romanya Üçlü Dışişleri Komisyonları Toplantısını Ankara'da gerçekleştireceğiz. Geçtiğimiz yılın son aylarında Sofya'da ilkini gerçekleştirdiğimiz bu toplantı, bir anlamda bu şekilde devamlılık kazanacak ve Ankara'da bu toplantıyı yapmaktan dolayı da büyük bir memnuniyet duyuyoruz.

29-31 Mart tarihlerinde Dışişleri Komisyonunun Arnavutluk'a bir resmî ziyareti gerçekleştirilecek. Geçtiğimiz yılın sonunda gerçekleştirmeyi planladığımız bu ziyaret, o günlerde ortaya çıkan başka vecibeler nedeniyle ertelenmişti. Dost ve kardeş Arnavutluk'a bu ziyareti gerçekleştirecek olmaktan dolayı büyük bir memnuniyet duyuyoruz.

Mayıs ayında ise Türkiye-Azerbaycan-Gürcistan Dışişleri Komisyonları 5'inci Üçlü Toplantısını gerçekleştireceğiz. Tiflis'te olacak. Daha önce Bakü'de, Gürcistan'da, Ankara'da ve tekrar Bakü'de olmak üzere 4 kez gerçekleştirilen bu toplantının 5'incisi de bu kez Tiflis'te gerçekleştirilecek.

Geçtiğimiz hafta zarfında Amerika Birleşik Devletleri Kongresi Temsilciler Meclisi ve Senatosunda temaslarda bulunmak üzere başkanlığımızda bir heyetle Washington'a gittik. Bu ziyaret sırasında Temsilciler Meclisinden 7 Cumhuriyetçi, 1 Demokrat olmak üzere 8 Temsilciler Meclisi üyesi ve Senatodan da 5 Cumhuriyetçi, 2 Demokrat olmak üzere 7 senatörle görüştük.

Ayrıca SETA tarafından tertiplenen bir toplantıda Amerika Birleşik Devletleri'nde mukim düşünce kuruluşları ve sivil toplum örgütleri temsilcileriyle bir araya geldik. Bir diğer toplantıda da yabancı basın mensuplarıyla Washington'da ve Amerika'da yerleşik medya kuruluşlarının üst düzey temsilcileriyle görüşme gerçekleştirdik. Reuters, The New York Times ve PBS NewsHour, CBS, Voice of America, AI-Monitor ve AFP temsilcilerinin katıldığı bir toplantı gerçekleştirdik.

Özetle, bu ziyaretimiz sırasında Türkiye-Amerika Birleşik Devletleri ilişkilerinin çok önem arz ettiğini ve 2 ülkenin birbirleriyle kötü ilişkiler içinde olma lüksü olmadığını ifade ettik. Geçtiğimiz yıldaki Senato ve Temsilciler Meclisindeki gelişmelerden sonra, özellikle bu yıl itibarıyla bölgemizde meydana gelen ve bütün dünyayı ilgilendiren çok önemli gelişmeler sonrasında Türkiye'ye bakış açısının Senato ve Temsilciler Meclisinde değiştiği yolunda bir intiba edindik ve bütün temaslarımızda da bunu özellikle vurguladık. Türkiye-Amerika Birleşik Devletleri ilişkilerine geniş perspektiften bakılması ve geçtiğimiz yıl karşı karşıya kaldığımız ve bizi üzen türdeki gelişmelerin -bir şekilde bir çözüm bulunarak- devamının önlenmesi mesajını verdik. Sanıyorum, bu şekilde parlamenter düzeyde gerçekleştireceğimiz temaslarla ve oradan buraya gelecek senatörlerin ve Temsilciler Meclisi üyelerinin bizlerle hem onları ilgilendiren bölgelerdeki ziyaretleri hem de temaslarıyla kanaat değişimi mümkün hâlde olabilecektir.

Diğer bir husus: Biliyorsunuz, mutad olduğu vechile Dışişleri Komisyonumuz, Hocalı katliamının yıl dönümünde sürekli olarak bir bildiri yayınlamaktadır. 1992 yılının 25 Şubatını 26 Şubata bağlayan gecesinde Yukarı Karabağ'ın Hocalı kasabasında 106'sı kadın, 63'ü çocuk ve 70'i yaşlı olmak üzere toplam 613 masum Azerbaycan vatandaşı hunharca katledilmiştir ve o tarihten bu yana kayıp olan 150 kişinin akıbeti bilinmemektedir. 76'sı çocuk 487 kişi yaralanmış, 1.275 kişi de Ermenistan güçlerince esir alınmıştır. Toplantı sırasında size bir bildiri metni dağıtacağım ve bu bildiri metniyle ilgili olarak görüşlerinizi aldıktan sonra önümüzdeki hafta yayınlanmak üzere oylarınıza sunacağım.

Diğer bir husus: Dışişleri Komisyonumuzun çalışmaları hakkında kısaca bilgi arz etmek istiyorum. Bugüne kadar 19 toplantı gerçekleştirdik, bugünkü toplantıyla birlikte 20 toplantı oluyor 27'nci Dönem itibarıyla. Bu, aslında Dışişleri Komisyonunun aslında tüm komisyonlar arasında en çok toplanan ve etkin çalışma yürüten bir komisyon olduğunun da delaleti.

Komisyonumuza 170 uluslararası anlaşma havale edildi bu dönemde. Bunların 133'ünü Dışişleri Komisyonumuz görüşerek kabul etti. Bugünkü 10 anlaşma şayet takdirlerinize sunulduğunda kabul görürse 143 anlaşma kabul edilmiş olacak. Elimizde 37 uluslararası sözleşme var. Bugünküleri düşersek 27 sözleşme kalacak. Bunları da önümüzdeki dönemde Komisyonumuzda ele alıp takdirlerinize sunmayı planlıyoruz. Bu anlaşmalardan 33'ü de Genel Kurulda kabul edilmiş durumda.

3 brifing amaçlı toplantı yaptık. Dışişleri Bakanımız, KKTC Dışişleri Bakanı ve Libya konusunda Dışişleri Bakanlığımızın verdiği brifingleri burada saymak mümkün.

Şimdi gündemimizle ilgili bilgi vermek istiyorum.

2.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR - Gündemimizin ilk sırasında, ülkemiz ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptı yer alıyor.

2'nci sırada, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Hükümeti arasında imzalanan Güvenlik İş Birliği Anlaşması'nın görüşülmesi planlanıyor.

Gündemimizin 3'üncü sırasında, ülkemiz ile Zambiya Hükümeti arasında imzalan Güvenlik İş Birliği Anlaşması'nı görüşmeyi planlıyoruz.

4'üncü sırada, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Güvenlik İş Birliği Anlaşması yer alıyor.

5'inci olarak, ülkemiz ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Güvenlik İş Birliği Anlaşması'nı görüşmeyi planlıyoruz.

6'ncı olarak, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Hava Ulaştırma Anlaşması gündemimizde yer alıyor.

7'nci sırada, ülkemiz ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Hava Ulaştırma Anlaşması'nı görüşmeyi planlıyoruz.

8'inci olarak, ülkemiz ile Cibuti Cumhuriyeti arasında imzalanan Denizcilik Anlaşması'nı;

9'uncu olarak, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti arasında imzalanan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın görüşülmesini planlıyoruz.

10'uncu ve son sırada ise ülkemiz ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar yer alıyor.

Basın mensuplarımıza teşekkür ediyorum.

Gündemimize geçiyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

*1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) (x)**

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR - Gündemimizin 1'inci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi var.

(2/2600) esas numaralı Kanun Teklifi 31 Ocak 2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. 7 Şubat 2020 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sözü, Dışişleri Bakanlığımız Temsilcisine veriyorum.

Sayın Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun çok kıymetli üyeleri; öncelikle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sırbistan'la daha evvel pek çok anlaşmayı burada görüşmüştük. Bu bağlamda, Sırbistan'la ilişkilerimize attığımız önemi ifade etmiştik. Söz konusu, bugün görüştüğümüz ilk anlaşma da Sırbistan'la 7 Ekim 2019 tarihinde imzaladığımız ve Sırbistan tarafınca onay süreci tamamlanan bir anlaşma.

(*) (2/2600) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

Bu anlaşmanın imzalandığı tarihe gidecek olursak, hatırlarsanız, geçtiğimiz yıl ekim ayında Cumhurbaşkanımızın Sırbistan ziyareti sırasında, son derece verimli geçen bu ziyaret sırasında Türkiye-Sırbistan-Bosna Hersek üçlü zirvesi de gerçekleştirilmişti. Bu anlamda, bölgenin barış ve istikrarı adına atılacak adımların ne kadar önemli olduğunu orada Cumhurbaşkanımız bir kez daha ifade etmişti. Anlaşma da yine bu zirve kapsamında imzalandı.

Sırbistan’la yürüttüğümüz üst düzey ziyaretler ve Yüksek Düzeyli İşbirliği Konseyinin çalışmaları ikili ilişkilerimizde son dönemde farklı bir ivme kazandırdı ve bu sayede ticaret hacmimiz özellikle son iki yılda yüzde 25 arttı ve 2002’de 133 milyon dolar seviyesinden bugün 1,2 milyar dolar seviyesine ulaştı.

Karşılıklı iş birliğimiz olumlu etkisini turizm alanında da göstermeye devam ediyor. 2019’da ülkemizi 280 bin Sırp turist ziyaret etti, Sırbistan’ı da 107 bin vatandaşımız ziyaret etti. Vatandaşlarımız, Sırbistan’ı ziyaret eden yabancılar arasında 3’üncü sırada yer alıyor.

Yine, geçtiğimiz yıl 1,5 milyon vatandaşımız Avrupa ülkelerinden ülkemize araçlarıyla seyahat etmişti. Avrupa’da yaşayan vatandaşlarımızın ve Avrupa’ya yük taşıyan nakliye araçlarımızın Sırbistan güzergâhında sınır geçişlerinde çeşitli sorunlarla karşılaştığına zaman zaman şahitlik ediyorduk. Bu konuda bize ciddi sorunlar intikal ediyordu. Bu sorunların aşılabilmesi için, 20 Şubat 2019 tarihinde İstanbul’da gerçekleştirdiğimiz Budapeşte Süreci 6’ncı Bakanlar Konferansı kapsamında “Sıla Yolu” adını verdiğimiz projeyi Sırbistan’la birlikte uygulamaya karar vermiştik.

Sırbistan’da vatandaşlarımızın yoğun olarak kullandığı hudut kapılarında işlemlerin daha kolay ve güvenli bir şekilde sağlanması için 2019 Haziran ve Eylül ayları arasında polisimiz, Sırp polisiyle birlikte çalıştı. Uygulama süresince Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığımızdan 3 personelin yanı sıra görevlendirdiğimiz 11 polisimizin 9’u sınır kapılarında, 2’si de yine büyükelçiliğimizde görev yaptı.

Anavatana gelmek üzere Sırbistan’a giriş yapan vatandaşlarımıza Sırbistan gümrük makamlarının uygulamaları hakkında bilgilendirmeler yapıldı. Hırvatistan’a çıkış yapan 2.268 tır şoförümüze, AB ülkelerine gitmek amacıyla araçlara gizlenebilecek kaçaklara karşı dikkatli olmaları konusunda uyarılar yapıldı. Uyarılarımız sayesinde de 49 kaçak yakalandı.

Sıla Yolu Projesi kapsamında yürüttüğümüz ortak devriye faaliyetlerimizle 321 bin vatandaşımız bilgilendirilmiş oldu böylece. Vatandaşlarımızın karıştığı 22 trafik kazasına da bu vesileyle anında müdahale imkânı bulabildik. Yine, 16 sahte belgeyle seyahat girişimini de engelleme imkânına erişmiş olduk.

Tabii, Sıla Yolu üç aylık bir projeydi ve süresi Eylül ayında doldu. Şu anda görüşmekte olduğumuz mutabakat zaptıyla bu proje kapsamında yürüttüğümüz ortak devriye faaliyetlerini devamlı hâle getiriyoruz. Vatandaşlarımızın, firmalarımızın ve kurumlarımızın yaşadığı sorunları çözmek ve uygulamaları hızlandırmak için Sırbistan tarafına bu mutabakat zaptını önerdik. Bu sayede, Emniyet Genel Müdürlüğü personelimizin Sırbistan polisiyle birlikte sınır kapılarında ortak devriye hizmeti yürütmesi için yasal zemin sağlamış oluyoruz.

Vatandaşlarımızın Sırbistan üzerinden yaptıkları seyahatlerde herhangi bir problemle karşılaşmamaları için gerekli tedbirleri alacağız ve ortaya çıkan sorunları da böylece hızlı bir şekilde çözebileceğiz. Ortak devriye sayesinde vatandaşlarımızın Sırbistan’daki yetkililerle irtibatlarını da kolaylaştıracağız.

Hudut kapılarındaki yasa dışı geçişler ve göçmen kaçakçılığıyla mücadelede Sırbistan polisi ile polisimiz birlikte çalışma imkânına erişecek.

Yine, ortak devriye faaliyetlerimiz ayrıca sahte belgelerle Avrupa ülkelerine kaçma teşebbüsünde bulunabilecek terör örgütü üyelerinin tespitinde ve yakalanmasında fayda sağlayacak.

Az önce de ifade ettiğim gibi, Mutabakat Zaptı'nın Sırbistan tarafında onay süreci tamamlandı. Komisyonumuzun takdiri ve Genel Kurulumuzun tensipleriyle onaylandığı takdirde bu anlamda Sırbistan'la güvenlik iş birliği anlamında önemli bir anlaşmayı hayata geçireceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Sayın Emre, buyurun.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Belki ilgili bürokratların da açıklaması vardır. Yok değil mi?

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Dışişleri Bakanımızla ilgili.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Ben birtakım sorular yöneteceğim. Onlara geçmeden, Sayın Başkan, tabii, Hocalı katliamıyla ilgili bildiri daha önceden Ünal Bey aracılığıyla ulaştırılmıştı bize. Bunun için teşekkür ederek başlamak istiyorum, gerçekten önemli bir metin. Komisyonumuzun duyarlılığı da anlamlı. Teşekkür ediyorum.

Şimdi birkaç soru var yöneltmek istediğim. Şimdi öncelikle bu mutabakat zaptının benzeri birtakım örnekler var mıdır diye biz baktık. 20'nci Dönemden bu yana -işte 27'nci Dönemdeyiz- herhâlde 8 Parlamento dönemi oluyor. Benzer bir içeriğe sahip bir metin bulamadık. Bu bakımdan bir ilk örnek olduğu anlaşılıyor ya da biz böyle tespit ettik. Belki bir düzeltme varsa Bakanlığımız onu düzeltir.

Bu kapsamda, bununla ilgili olarak bazı şeyler sormak istiyoruz. Şimdi, bir defa Sırbistan polisi de bizim sınırlarımız içerisinde bu türden devriye faaliyetleri icra edecek mi? Bunu merak ediyoruz.

Şimdi, bir de bu bahsedilen, diyelim ki Almanya'dan başlanılan ve Türkiye'de sonuçlanacak bir yolculuk diye düşünüldüğünde, tabii ki sadece Sırbistan'dan geçilmeyecek, birçok ülkeden geçilecek. Bu başka ülkelerle de bu türden ortak devriye imkânı olacak mı ya da bu türden anlaşmalar yapılma yoluna gidilecek mi, bununla ilgili bir hazırlık var mı? Bunu merak ediyoruz.

Bir de 1'inci maddede iş birliği kapsamını okuduğunuzda oradaki bazı ifadelerden emin olamadık yani bunun açıklanmasını istiyoruz. Örneğin gerekçe bölümünde “Ortak devriye hizmeti sınır kapılarında yürütülecek.” deniyor. Ama bu 1'inci maddeye baktığımızda, iş birliği kapsamına baktığımızda, orada “turistik bölgeler”, “proje sahaları” gibi ifadeler var; buraları da kapsadığı belirtiliyor. Bir de tabii, anlaşılması güç bir ifade: “Proje sahası” Bu ne demektir? Bunun da açıklanması faydalı olur diye düşünüyoruz.

Diğer taraftan, bu ortak devriye faaliyeti nasıl yapılacak? Yani bu önemli bir soru ve bununla ilgili metnin 3'üncü maddesinde, iş birliği usullerini düzenleyen maddede tarafların yetkili makamlar arasında yapılacak görüşmelerle bunun belirleneceği yazılıyor. Yani özetle aslında bunun sonucu ya da anlamı, ortak devriyenin nasıl yapılacağına henüz bilinmediği. Bununla ilgili, ilgili bürokratlarımız Komisyonumuzu bilgilendirirse faydalı olur diye düşünüyoruz.

Son olarak da mutabakat zaptındaki 4'üncü maddede 1'inci ve 3'üncü fıkralarına baktığımız zaman bu fıkralar, ortak devriye faaliyetinde bulunacak gönderen taraf personelinin sınırlandırıyor. Burada, tabii, yine bu kapsamda Türkiye'den Sırbistan'a gönderilecek polis memurlarının hangi faaliyeti yürüteceği... Bunu öğrenmek istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Sayın Kemalbay, buyurun.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Başlamadan önce, bir konuda sizden bilgi talep ediyorum. Bu Komisyonun bir alt komisyonu olan Yurtdışı Türkler ve Akrabalar Topluluğu Alt Komisyonunun 6 Şubat tarihli toplantısının tutanakları yayından kaldırılmış, Meclis yayından kaldırılmış. Ben de bugün bilgi sahibi olabildim. Hani şeffaflık ve halka açıklık anlamı açısından önemsiyorum. Acaba bunun gerekçesi nedir, sizin bir açıklamanız olabilir mi? Öğrendiğim kadarıyla Komisyon Başkanının talebiyle...

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Araştırayım size cevap vereyim. Benim bilgim dâhilinde olmadı.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Tamam, onu rica edeceğim sizden.

Onun dışında, söz konusu maddeyle ilgili olarak bu tür anlaşmaların maddelerinde hep güvenliği bir anlayış söz konusu oluyor ve hep askeriye, polisiye tedbirler ya da anlaşmalar şeklinde önümüze geliyor. Bu da benzer bir şey. Yani FETÖ'ye yönelik mücadele vurgusu var bu maddede. Fakat özellikle 21'inci yüzyılda dünyadaki gelişmeler, savaşlar, çatışmalar ve hele hele en son iklim krizi de düşünüldüğü zaman, özellikle mülteciliğin, insanların bir coğrafyadan başka coğrafyalara hareket etmelerinin kaçınılmaz olduğu görülüyor ve mültecilere karşı ülkelerini savaş, çatışma ya da başka sebeplerle terk eden insanlara karşı bizlerin daha farklı bir yaklaşım sergilemesi, özellikle de mültecilerin bir şantaj ve tehdit aracı olarak kullanılmaması çok önemli diye düşünüyoruz. Ki son dönemde Hükûmetin bu yönde, Avrupa Birliğine karşı Afganistan'dan ve Suriye'den, diğer yerlerden, Irak'tan, çatışmalardan kaçan insanlara yönelik bu tür politikaları gerçekleştirdi. Yani daha güvenliği politikalar yerine daha fazla sosyal politikaların bu kesimdeki insanlara yönelik olarak ele alınması gerektiğini; polisiye tedbirlerden, askerî yönelimlerden ziyade daha ekonomik ve demokratik tedbirlerle ve yaklaşımlarla bu sorunlara yaklaşmak gerektiğini düşünüyoruz. Bu anlamda bir şerhimiz de olacak bu madde için.

Teşekkürler.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Teşekkür ederim.

Sayın Şahin, buyurun.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, Sırbistan'la ortak devriye polis hizmetlerinin ilk üç aylık çalışmasını, faaliyetlerini hem orada görev yapan bir polis memuru arkadaşımızdan hem de o güzergâhta gidip gelen vatandaşlarımızdan dinleme fırsatı bulmuştum. Bu anlamda, oradaki, görev yapan polis memuru arkadaşlarımızın, vatandaşlarımızın özellikle Sırbistan bölgesinde sıkça rastladıkları sorunlarının çözümüyle alakalı çok önemli misyonlar üstlendiğini hem vatandaşlarımızdan hem de polis memuru arkadaşlarımızdan dinlemiş olduk. Hatta hiçbir sağlık sigortası olmadığı hâlde orada rahatsızlanan hastalara nasıl müdahale edildiği, Sırbistan'da sağlık hizmetleriyle nasıl buluşturuldukları dinlediğim güzel olaylardan biriydi. Özellikle, vatandaşlarımızın farklı ülkelerde bizzat kendi ülkemizin güvenlik güçleri tarafından, polislerimiz tarafından karşılanması, ağırlanması, sorunlarının, dil problemlerinin çözülmesi, vatandaşlarımızın kendi ülkelerine olan güvenlerini ve itibarlarını artırması açısından, aidiyet oluşturma açısından da vatandaşlarımızı, özellikle yurt dışında, Avrupa'da yaşayan vatandaşlarımızı son derece mutlu etmiştir.

Bu anlamda, ben hem Dışişleri Bakanlığımıza hem de süreci yürüten İçişleri Bakanlığımıza bu projeden dolayı ve sürdürülebilir hâle getirilmesinden dolayı teşekkür ediyorum. İnşallah, Yunus Emre Bey'in de belirttiği gibi, farklı ülkelerde de özellikle tıkanıklığın yaşandığı, birtakım sorunların yaşandığı kimi noktalarda, kimi ülkelerde de uygulanabilirse -bu benim de aynı zamanda bir sorum olsun- son derece yararlı olacağı kanaatindeyim.

Ben tekrar hem Dışişleri Bakanlığımıza hem İçişleri Bakanlığımıza teşekkürlerimi sunuyorum.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Sayın Kemalbay, sizin demin sorduğunuz soruyla ilgili olarak şimdi bilgi aldım arkadaşlardan. Alt komisyon olduğu için ve İç Tüzük yoluyla kurulmuş bir komisyon olmaması nedeniyle tutanakları çekmişler, benim onayım olduktan sonra tekrar koyacaklar. Yani basit bir İç Tüzük usulü konusu. Ben Zafer Sırakaya’yla görüşeceğim, bugün tekrar tutanakların konulması talimatını vereceğim.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Estağfurullah.

Sayın Kıran, buyurun. Sayın Emre, Kemalbay ve Ali Şahin’in soruları vardı, özellikle Yunus Emre Bey’in soruları var.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, öncelikle somut birkaç sorusu olmuştur Yunus Emre Bey’in. “Sırbistan polisi de bu kapsamda Türkiye’de ortak devriye faaliyetlerinde bulunabilecek mi?” Böyle bir şey söz konusu değil. Sırbistan tarafının da böyle bir talebi yok. Anlaşma müzakereleri kapsamında Sırbistan polisine Türkiye’de görev yapma imkânı tanıyacak bir hukuki çerçeve de çizilmedi. Bunu özellikle vurgulamak isterim.

Yunus Emre Bey “Başka bir ülkeyle böyle bir anlaşmaya rastlamadık.” dedi. Doğru, mahiyeti itibarıyla ilk kez biz bir ülkeyle böyle bir anlaşma kapsamına gittik. Bu da esasen Sırbistan’la ilişkilerimizin gelmiş olduğu noktayı göstermesi bakımından çok anlamlı. Sırbistan tarafının da bu konuda, açıkçası, talepleri olmuştur. Biz de iki ülke arasındaki iş birliğinin gelmiş olduğu düzeyi göstermesi bakımından son derece örnek bir iş birliğini hayata geçirmiş olduk ve bu anlamda hem Sırbistan’ın hem de ülkemizin ve ülkemiz vatandaşlarının son derece memnun olduğu -Milletvekilimiz Sayın Şahin’in ifade ettiği gibi- son derece memnuniyet ifadeleriyle, memnuniyet ve şükranla karşılanan bir iş birliği faaliyeti oldu.

“Başka ülkelerle bu tür anlaşmaların görüşmeleri var mı?” Uluslararası Nakliyeciler Derneğimizin bu anlamda bölge ülkelerinde yaşadıkları sıkıntılar var. Bu kapsamda, başka ülkelerle de bu tür anlaşmaların hayata geçirilmesi noktasında talepleri var. Özellikle Hırvatistan ve Bulgaristan’la bu anlamda görüşmelerimizin sürdüğünü söyleyebilirim ama şu anda olgunlaşmış, henüz olgunlaşma aşamasına gelmiş bir çalışma yok ama bu iki ülkeyle buna benzer bir iş birliğine gitmeyi arzu ediyoruz, görüşmelerimizi sürdürüyoruz.

“Proje sahası” ifadesinden, tabii, iki ülke makamlarının mutabık kaldığı uygulama alanlarını kastediyoruz. Esasen bu anlaşmanın özü, mahiyeti özellikle turizm sezonunun yoğun olduğu, sınır geçişlerinin son derece yoğun olduğu dönemleri kapsayan -ki ilk uygulaması itibarıyla bunu üç ay uyguladık hudut kapılarında- ama iki ülke makamları mutabık kaldığı takdirde farklı zamanlarda da bu ortak devriye faaliyetleri hayata geçirilebilir. Bu anlamda, göçmen kaçakçılığıyla mücadelede de bu anlaşmanın önemli katkılar sağladığını şimdiden görebiliyoruz. Özellikle parklarda bekleyen tırlar üzerinden yapılan kaçakçılık faaliyetlerini engelleme bakımından bu anlaşmanın kısa sürede önemli katkı sağladığını müşahade ettik.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Söz almak isteyen başka üyemiz olmadığı cihetle, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SIRBİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA ORTAK DEVRIYE POLİS HİZMETLERİNİN UYGULANMASI HUSUSUNDA
MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 7 Ekim 2019 tarihinde Belgrad’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (2) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (3) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/2600) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon raporu hakkında İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar'ın, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş'in, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin'in, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz şayet varsa 21 Şubat 2020 Cuma günü saat 17.00'ye kadar Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

IV.- KARARLAR

A) KOMİSYON KARARLARI

1.- Hocalı katliamının yıl dönümüyle ilgili bildirisinin gelecek hafta, katliamın gerçekleştiği gün Komisyonun bildirisini olarak yayınlanmasına ilişkin karar

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Gündemin 2'nci maddesine geçmeden önce sizlere dağıttığım Hocalı katliamıyla ilgili bildiriye oylarınıza sunmak istiyorum: Bugün burada bulunmayan, yurt dışında görevli olan Komisyon üyelerimiz de olumlu görüşlerini ilettiler.

Hocalı katliamıyla ilgili bildirimizi gelecek hafta, katliamın gerçekleştirildiği gün yayınlanmak üzere Komisyonumuzun bildirisini olarak yayınlanmasını kabul edenler... Etmeyenler...

Teşekkür ediyorum.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Tabii, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközegü'nün, Komisyon önerisi olarak Hocalı katliamının yıl dönümüyle ilgili bildiriye, siyasi tutumları farklı olduğundan dolayı imza koymayacaklarına ilişkin açıklaması

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben başta birkaç dakika geç kaldığım için bu şeyi kaçırdım. Ben de tam onu soracaktım size. Bu, Komisyon bildirisi olarak mı sunuluyor?

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Evet. Bu, yaklaşık sekiz senedir yaptığımız geleneksel bir uygulama. Tabiatıyla katılan, katılmayan olabilir ama birçok kez oy birliğiyle kabul edilmişti. Bu kez siz hariç diğer üyeler...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Şöyle bir açıklama yapmak isterim. Tabii ki Hocalı katliamıyla ilgili bizim de, partimizin de bir açıklaması olacak. Ama buradaki ifade yani burada ele alınacak bir Komisyon önerisi olarak bu açıklamanın yapılması, bu Azeri-Ermeni ilişkisinde biraz tarafgirlik de ifade edebileceği için, bizim siyasi tutumumuz daha farklı olduğu için böyle bir imzayı koymuyoruz. Hocalı katliamını kınıyoruz elbette ki biz de.

Teşekkürler.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Teşekkür ederim bu açıklamayı yaptığınız için. Tutanaklarda yer alacağı için makbule geçmiştir.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Memnun olduk bu açıklamayı yaptığınız için.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Gündemin 2'nci maddesine geçiyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) (x)***

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi. (2/2599) esas numaralı Kanun Teklifi 31 Ocak 2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 7 Şubat 2020 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Kıran, tekrar buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, Sırbistan'la bugün görüştüğümüz 2'nci önemli anlaşma güvenlik iş birliği anlaşması. Tabii, günümüzde terör örgütleri ve suç şebekeleri kendilerini teknolojinin de getirdiği imkân ve kabiliyetlerle çok hızlı bir biçimde güncelliyor. O yüzden, devletlerin terörizmle mücadelesinde tek başına başarı sağlaması mümkün olmadığı için ikili ve çok taraflı iş birliği mekanizmaları son derece önemli. Bu amaçla, bugüne kadar 124 farklı ülkeyle 1.001 adet metne imza attık. Bu ülkelerden biri olan Sırbistan'la güvenlik iş birliğimiz de bu kapsamda oldukça iyi bir düzeyde. 2011'de, yine bu ülkeyle başta terörizm ve örgütlü suçlar olmak üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İş Birliği Anlaşması ve yine 2018'de, Bilimsel Çalışmalar ve Polis Eğitimi Üzerine İşbirliği Protokolü'nü imzaladık. Bu kapsamda ülkelerimiz arasında gerçekleştirilen 7 eğitim programında 90 polis eğitim aldı. Ayrıca, önümüzdeki nisan ve mayıs aylarında Özel Harekât Dairesi Başkanlığımızca bina ve araç operasyonları ile arazi operasyon taktikleri eğitimleri planlandı. Sırbistan esasen terörizmle mücadelede fiilen son derece önemli bir iş birliği içinde olduğumuz bir ülke. Özellikle FETÖ'yle mücadelede Sırp makamlarının dayanışması ve iş birliği her zaman takdir ettiğimiz bir husus oldu. Malumunuz olduğu üzere, 15 Temmuz hain darbe girişimine karşı ülkemizle en güçlü dayanışma gösteren ülkelerden biri de Sırbistan'dı. Yine FETÖ'yle (***) (2/2599) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa ekli.

ilişkisi olduğu belirlenen kişilerden ikamet izni olmayanları Sırbistan sınır dışı etti. 21 şahsa, FETÖ iltisaklı kişiye Sırbistan'a giriş yasağı uygulandı. Yine FETÖ iltisaklı 69 kişi sınırdan geri gönderildi. FETÖ'yle iltisaklı 17 şirketi Sırbistan makamları kapattı, 4 şirket hakkında soruşturmalar devam ediyor.

Millî güvenliğimiz için bu kadar önemli konularda iş birliği içinde olduğumuz Sırbistan'la güvenlik iş birliği anlaşması Cumhurbaşkanımızın geçtiğimiz yıl ekim ayındaki ziyareti sırasında imzalandı. Hâlihazırda ülkelerimiz arasında yürütülen güvenlik iş birliği bu anlaşmayla esasen daha da güçlenmiş olacak ve hukuki zemini sağlamış olacak.

Yine bu anlaşmayla “Sıla Yolu” gibi projeler için de altyapı sağlamış oluyoruz. Önümüzdeki dönemde Sırbistan'la insan ticareti ve göçmen kaçakçılığı, uyuşturucuyla mücadele alanlarında ortak projeler için bu anlaşma temel metin olacak. Her iki ülke de diğerinin ulusal güvenliğine tehdit oluşturduğu karşı tarafa bildirilen terör örgütlerinin ve destekçilerinin faaliyetlerini engelleyecek. Şu anda Sırbistan Ulusal Meclisinin gündeminde bu anlaşma. Biz de bir an evvel yüce Meclisimizin takdirleriyle onaylayıp bu kapsamdaki iş birliğimizi daha da güçlendirmeyi arzu ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz olmadığı cihetle, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum...

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Tabii, buyurun.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Şimdi, 2'nci maddenin (7)'nci fıkrasında dikkat çeken bir konu var.

Şimdi, bu fıkrada yer alan ifade, Zambiya Cumhuriyeti ile Ruanda Cumhuriyeti arasında imzalanan güvenlik iş birliği anlaşmalarında rastlanmamış, hâlbuki bu anlaşmada ise bu ifadeye rastlanıyor; bunun nedenini sormak istiyorum. İfade şu: “Bu anlaşma cezai konularda karşılıklı adli yardımlaşma ve mahkûmların iadesini kapsamaz.” Güvenlik iş birliği yapılan bir ülkeye cezai konularda karşılıklı adli yardımlaşma yapılmamasının gerekçesi nedir? Bu husus ayrı bir anlaşmayla mı düzenlenecek? Bu konuda bir açıklama yapılmasını istiyorum.

Bir de Sayın Başkanım, burada Rusya'yla ilgili... Rusya'nın biliyorsunuz 150 bin tonluk bir domates kotası vardı, Bakanım biliyor bu konuyu. Şimdi, bu kota dolduğu için de şu an Rusya'ya yapılan Türk tırlarındaki ihracat sınırda bekletiliyor ve bu mallar çürümeye terk edildi ve bu konuda hem ihracatçımız hem nakliyecimiz çok sıkıntılı. Bu konuyla ilgili Sayın Bakanım bir açıklama yapabilirse ve bu sorunlar artık sürekli gündeme gelmeye başladı. Daha önce biliyorsunuz Suudi Arabistan'la aynı sıkıntılar vardı, biraz aşılmaya çalışıldı. Şu an Rusya'yla başladı. Bunun gerekçeleri ve ilerisi için çözüm önerileri nedir, ne yapılabilir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Rusya-Türk Toplumsal Forum Başkanı olduğu için ona işaret ediyordum Rusya'yla ilgili soruya siz cevap verin diye.

AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) – Olay toplumsal boyutta...

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Buyurun Sayın Kıran.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Vekilimizin iki sorusu oldu Sayın Başkanım.

Öncelikle “‘Adli yardımlaşma’ ifadesi neden orada geçiyor?’” Tabii, bu her anlaşmanın kendine has koşulları, süreçleri ve ülkelerle yapılan müzakereleri var. Bu kapsamda ikili adli iş birliği anlaşmaları zaten ayrıca yapılması öngörülen anlaşmalar olduğu için buraya dercedildi ama zaten ülkelerin birbirleriyle iş birliği düzeyleri çoğu zaman bu anlaşmalara gerek kalmaksızın da bu iş birliğinin düzeyine göre adli yardımlaşmalarda bulunmalarına vesile olabiliyor. Sırbistan’la da böyle bir vakayı geçtiğimiz yıllarda yaşadık, bir adli iş birliği vakasını son derece örnek bir iş birliği zemininde hayata geçirdik. Bu anlaşmada yer almasının sebebi bu.

Rusya’yla domates ihracına ilişkin sorunları biliyoruz ve bunu Rus makamlarıyla son derece yoğun bir şekilde görüşüyoruz. Sayın Vekilimizin bahsettiği gibi Suudi Arabistan’la da başka ürünlerle ilgili de sorunlar yaşıyoruz. Ticaretimizin önünü tıkayan her türlü gelişmenin söz konusu ülkeler tarafından bu sorunları çözecek tedbirleri almaları noktasında biz her zaman ihracatçılarımızın yanında olmaya devam edeceğiz ve Rus makamlarıyla bu konuyu yoğun bir şekilde görüşmeye devam ediyoruz. Önümüzdeki dönemde de bu sorunun bir an evvel çözülmesi için Rus makamlarından en üst düzeyde taleplerde bulunduk. Bu taleplerimizin de takibini yapıyoruz.

Bu aşamada sadece bunu söyleyebilirim.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Bir ilerleme var mı, bir umut var mı?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Şu an somut bir bilgilendirmede bulunamıyorum Vekilim. İnşallah gelişmeleri gelişmeler oldukça Meclisimiz ve zatalinizle paylaşacağız.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır, maddelerine geçilmesini oylarımızı sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SIRBİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 7 Ekim 2019 tarihinde Belgrad’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul Edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul Edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul Edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarımıza sunuyorum: Kabul Edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/2599) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş ve İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul Edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz şayet varsa 21 Şubat 2020 Cuma günü saat 17.00'ye kadar Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

Gündemin 3'üncü maddesine geçiyoruz.

*3.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) (x)****

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi. (2/2219) esas numaralı Kanun Teklifi 13 Eylül 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 7 Ekim 2019 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, Afrika açılımı ve ortaklık politikamız kapsamında Lusaka Büyükelçiliğimizi 2011 yılında faaliyete geçirmiştik ve Büyükelçiliğimizi faaliyete geçirdikten sonra Zambiya'yla ilişkilerimiz son derece hızlı bir ivmeyle yoluna devam etti, keza üst düzey ziyaretlerle de bu ivme pekişti. Sayın Cumhurbaşkanımızın yemin törenine Zambiya Cumhurbaşkanı Lungu katılmıştı. Lungu'nun Türkiye ziyaretinin hemen ardından da Cumhurbaşkanımız yine Zambiya'ya yaptığı ziyaretle ikili ilişkilerimizdeki bu ortak dayanışmayı ve anlayışı en üst düzeyde devam ettirmişti. Cumhurbaşkanımızın ziyareti sırasında Zambiya'yla imzaladığımız tarım, eğitim, iletişim ve güvenlik alanındaki 12 anlaşma ilişkilerimizde bir dönüm noktası oldu ve bu anlaşmaların ilişkilerimize katkı sağlaması için özellikle halklarımız arasındaki yakınlaşma ve dayanışmayı da artırmaya yönelik Türk Hava Yollarımızın haftada iki gün karşılıklı olarak İstanbul-Lusaka arasında düzenlediği sefer önemli bir katkı sağladı, sağlamaya devam ediyor.

Önemli ekonomik fırsatlar sunan Zambiya'yla Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma geçtiğimiz ay hatırlarsanız yüce Meclisimizde kabul edilmişti ve Resmî Gazete'de de yayınlanarak yürürlüğe girdi. Bu sayede Zambiya'yla ekonomik ilişkilerimizi bugünkü 40 milyon dolarlık ticaret hacminin çok daha üzerine çıkarmayı hedefliyoruz, zira bu potansiyele sahibiz.

Zambiya'yla ilişkilerimizin bir diğer boyutunu da güvenlik konusu oluşturuyor. Görüşmekte olduğumuz Güvenlik ve İş Birliği Anlaşması da bu alanda gerekli çerçeveyi çizerek iş birliği için bize önemli bir yol haritası sunuyor. Uluslararası terör eylemleri ve uluslararası örgütlü suçlara karşı mücadele, teknik yardım, eğitim ve teçhizat alanında iş birliği bu anlaşmanın özü.

Zambiya makamlarından ülkedeki FETÖ yapılanmasıyla ilgili beklentilerimiz de esasen bu anlaşmanın yapım sürecini hızlandırdı. Esasen son dönemde, özellikle FETÖ'yle mücadelede aldıkları tedbirlerle Zambiya makamlarının dayanışmasını takdir ve memnuniyetle takip ediyoruz. 15 Temmuz (***) (2/2219) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

hain darbe girişimini de ilk kınayan ülkelerden biri Zambiya olmuştur. Zambiya Hükümeti, FETÖ iltisaklı 2 okuldan birini devraldı. Okul on iki aylık bir geçiş döneminin ardından Türkiye Maarif Vakfımıza devredilecek.

Anlaşmayla, ülkemizin, başta FETÖ olmak üzere terör ve organize suçlarla mücadelede hukuki delil niteliği sağlayacak verilere daha hızlı ve etkin şekilde ulaşması mümkün olacak. Zambiya özelinde ülkemizi de ilgilendiren örgütlü suçların hareket alanlarını kısıtlayacağız, suç ve suçluların daha kısa sürede tespit edilmesini sağlayacağız. Güvenlik iş birliği anlaşmaları olmadan tabii, hibe talebinde bulunan ülkelerin isteklerini gerçekleştirmemiz de kolay olmuyor. Bu anlamda Zambiya kolluk kuvvetlerinin idari ve kurumsal kapasitesinin artırılması için araç, eğitim, teknik yardım hibesi ve danışmanlık gibi konularda da destek sağlamak için hukuki zemin sağlamış olacağız. Emniyet Genel Müdürlüğümüz aracılığıyla bu anlaşma öncesinde birisi ülkemizin ev sahipliğinde olmak üzere 84 kişinin eğitim aldığı iki farklı program düzenledik. Anlaşmayla, yavaş işleyen eğitim programı sürecini hızlandırma ve zenginleştirme imkânımız da olacak. Zambiya’da bulunan İçişleri Bakanlığı Müşavirimiz hâlihazırda çalışmalarını sürdürüyor. Düzenleme ya da sonlandırma olmaması durumunda anlaşma geçerliliğini beş yıl süreyle koruyacak. Mutabakata varmamız durumunda süresi yenilenebilecek.

Zambiya tarafında anlaşmanın onay süreci tamamlandı. Yüce Meclisimizin de uygun bulmasıyla Zambiya’yla bu alandaki iş birliğimizi daha da derinleştirmeyi arzu ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz olmadığı cihetle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ZAMBİYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA GÜVENLİK İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 28 Temmuz 2018 tarihinde Lusaka’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul Edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul Edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul Edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul Edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/2219) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon Raporu hakkında, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan’ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul Edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz şayet varsa 21 Şubat 2020 Cuma günü saat 17.00'ye kadar Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

Gündemin 4'üncü maddesine geçiyoruz.

*4.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) (x)*****

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Gündemin 4'üncü maddesinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi var. (2/1947) esas numaralı Kanun Teklifi 10 Mayıs 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 31 Mayıs 2019 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir. 26'ncı Yasama Döneminde de Komisyonumuza havale edilen anlaşma, dönemin sona ermesi sebebiyle görüşülemeyerek kadük kalmıştır.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, hatırlayacağımız üzere en son kasım ayındaki Komisyon toplantımızda Ruanda'yla Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması'nı görüşmüş ve kabul ederek Genel Kurula sevk etmiştik. Bu anlamda, Ruanda'yla gelişen ve derinleşen iş birliğimiz kapsamında hukuki belgeleri de hayata geçirmek için son derece ivme kazanan bir süreçteyiz. İlişkilerimizde de esasen karşılıklı olarak bu ivmeyi muhafaza ediyoruz. Sayın Bakanımız geçtiğimiz aralık ayındaki Doha Forumu kapsamında Ruanda Cumhurbaşkanı Kagame, ardından ocak ayında Davos'ta düzenlenen Dünya Ekonomik Forumu'nda da Dışışleri ve İşbirliği Bakanı mevkidaşıyla görüştü en son.

İlişkilerimizi çeşitlendirerek güçlendirmek için üst düzey ziyaretlere, ticari ve ekonomik faaliyetlerimizin geliştirilmesine, eğitim ve güvenlik alanında iş birliğine özel bir önem veriyoruz. Çalışmalarımız sayesinde karşılıklı olarak 2002 yılında yaklaşık 350 bin dolar olan ticaret hacmimiz 2019 yılında 32 milyon dolara çıktı. Tabii, buradaki Türk yatırımları da çok önemli. Daha evvel de ifade etmiştim, Ruanda'daki Türk yatırımları bugün 400 milyon doları geçti; bu, Ruanda'daki doğrudan yatırımların yüzde 14'üne tekabül ediyor. Hâlihazırda ülkede enerji, madencilik, inşaat alanlarında şirketlerimiz önemli projeler yürütüyor.

Ruanda'yla askerî ilişkilerimiz kapsamında bugüne kadar Askerî, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşması'nı; Askerî, Eğitim İş Birliği Anlaşması'nı, Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşması'nı ve Nakdi Yardım Protokolü'nü imzaladık. Ruanda Hükümetinin savunma sanayi ürünlerimizle yakından ilgilendiğini daha önce Komisyonumuzun huzurunda dile getirmiştim. Özellikle ekipman konusunda, araç ve ekipman temini konusunda da bu temasların sonuç vermeye başladığını memnuniyetle müşahede ediyoruz. Ruanda bugüne kadar ülkemizden EJDER TOMA, sahra hastanesi, COBRA zırhlı araç, ILGAZ II aracı, üniforma ve bot satın aldı. Birleşmiş Milletler Barış Gücü'ne katkı sağlamada da öne çıkıyor bu ülke ve bu operasyonlarda da yine Türk malı COBRA araçlarımızı kullanıyor. Savunma sanayi istişare toplantıları ve askerî diyalog toplantılarını bu ülkeyle düzenli olarak gerçekleştiriyoruz. Bu çerçevede, son olarak Ruanda Genelkurmay Başkanı haziran ayında ülkemizi ziyaret etmişti.

(****) (2/1947) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

Güvenlik alanında eğitim önem verdiğimiz diğer bir konu. Ruanda Özel Kuvvetler Komutanlığının talebi üzerine, incelemeler yapmak üzere bir heyetimiz bu ay başında Ruanda'yı ziyaret etti. Ruandalı personele paraşüt eğitimi ve özel kuvvetler eğitimi vereceğiz bu kapsamda. Polis teşkilatlarımız arasındaki iş birliği de devam ediyor. Ruanda'nın talebi üzerine son dört yılda Emniyet Genel Müdürlüğümüz bu ülkeden 270 kadar polise, atış tekniklerinden asayişe 13 farklı alanda uzmanlık eğitimi verdi. Ruanda Polis Genel Müfettişinin yine bu ayın sonuna doğru ülkemizi ziyareti öngörülmüyor. Ruandalı yetkililer her fırsatta ülkemizle iş birliğinden büyük bir memnuniyetle söz ediyor ve iş birliğini geliştirmek için hazır olduklarını ifade ediyor. Şu anda görüşmekte olduğumuz anlaşmayla, Ruanda'yla ilişkilerimizin güvenlik boyutunun çeşitlendirilmesi ve pekiştirilmesi, ayrıca suçun önlenmesi, bastırılması ve suç soruşturmalarının yürütülmesi için iş birliğinde bulunmayı amaçlıyoruz. İş birliği alanları anlaşmada ayrıntılı olarak belirlenmiş durumda. Terör ve örgütlü suçlara karşı iş birliğinin yanı sıra bu anlaşma bize hibe yapmayı, nakdi ve ayni yardımda bulunmayı da mümkün kılıyor.

Diğer yandan, anlaşma, bugüne kadar protokoller aracılığıyla yürütülen bilgi alışverişi, eğitim programları ve kursların düzenli bir şekilde yapılmasına da zemin sağlıyor. 1994 yılından beri ekonomik atılım içinde olan bu ülkedeki Türk yatırımcıların güvenliğine de esasen bu anlaşmayla dolaylı bir katkı sağlamış olacağız ve bu çerçevede bütün bu anlayışlardan hareketle bu anlaşmanın bir an evvel yürürlüğe girerek Ruanda'daki fırsatları tam anlamıyla değerlendirmeyi arzu ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Teşekkür ederim.

Sayın Kemalbay, buyurun.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, Ruanda, insan hakları karnesi olarak gerçekten son derece trajik bir yer ve söz konusu anlaşmayı uygulamaya yetki sahibi olan taraflardan birisi de Türkiye ve Türkiye'de de İçişleri Bakanlığı. Şimdi, burada insan hakları anlaşmalarına uygun olarak, kişilerin insan haklarına saygı göstererek bu anlaşmanın maddelerinin uygulanacağını garanti veriliyor ama hem Ruanda'nın insan hakları karnesi açısından hem de Türkiye'deki İçişleri Bakanının özellikle 15 Temmuz darbe girişiminden bugüne kadarki uygulamalarındaki antidemokratik yönleri bakımından buna ne kadar uyulacağı kuşkuludur diye düşünüyorum. Yani bu İçişleri Bakanının uygulamalarını bizzat yaşamış birisi olarak burada söylüyorum yani bir milletvekili olarak, Türkiye'de kendi faaliyetlerimin hayata geçirilmesinde bile İçişleri Bakanının yasaları, Anayasa'yı, Parlamento'yu hiçe sayan uygulamalarıyla karşılaşmış birisi olarak bunları burada ifade etmek istiyorum. Bu bağlamda, söz konusu anlaşmada güvenlik iş birliğinin hem Türkiye hem de Ruanda halkları açısından antidemokratik uygulamalarla hayata geçirileceğini bir kez daha burada vurgulamak istiyorum.

Sayın Bakan Yardımcısı, burada verilen eğitimler de askerî olarak verilen desteklerin hepsi de aslında ben korkarım ki Ruanda halkına karşı oradaki yönetim tarafından kullanılacaktır. O yüzden, bunları burada belirtmek ve şerhimize de koyacağımızı söylemek isterim.

Teşekkürler.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Teşekkür ederim.

Sayın Kıran söyleyeceğiniz bir husus var mı, yorum olarak?

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE RUANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 28 Ağustos 2015 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (2) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (3) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü redaksiyon yetkisiyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1947) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon raporu hakkında İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya’nın, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş’in, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin’in, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan’ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 21 Şubat 2020 Cuma günü saat 17.00’ye kadar Komisyonumuza iletmelerini istirham ederim.

Gündemin 5’inci maddesine geçiyoruz.

*5.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarçı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) (x)******

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarçı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair (2/1898) esas numaralı Kanun Teklifi, 3 Mayıs 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 15 Mayıs 2019 tarihindeyse Komisyonumuza havale edilmiştir.

26’ncı Yasama Döneminde de Komisyonumuza havale edilen anlaşma, dönemin sona ermesi sebebiyle görüşülemeyerek kadük kalmıştır.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN - Sayın Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri; Latin Amerika’da ilk diplomatik ilişki kurduğumuz ülkelerden biri olan ve önemli bir ortak olarak gördüğümüz Venezuela’yla ilişkilerimiz dostane şekilde ilerliyor. Daha evvel, hatırlayacağınız üzere 15 Ocak 2020 tarihli Komisyon toplantısında yine bu ülkeyle çifte vergilendirmenin önlenmesi (*****) (2/1898) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

anlaşmasını ele almıştık. O tarihten bu yana ülkelerimiz arasındaki ziyaretler de devam ediyor. Son olarak, Venezuela Cumhurbaşkanı Baş Yardımcısı Delcy Rodriguez 22-23 Ocak 2020 tarihlerinde ülkemizi ziyaret etti.

Bugün ele aldığımız güvenlik alanında iş birliği anlaşması, Cumhurbaşkanı Maduro'nun ülkemizi 2007 yılındaki ziyareti sırasında imzalanmıştı. Bu anlaşmayla, ülkelerimiz arasında güvenlik iş birliğinin yasal zeminini oluşturuyoruz. Hâlen böyle bir hukuki temelin bulunmaması sebebiyle bu alandaki faaliyetlerimiz istenilen düzeyde gerçekleştirilemiyor. Hukuki altyapı olmaması nedeniyle bugüne kadar Emniyet Genel Müdürlüğümüz, Jandarma Genel Komutanlığımız ve Sahil Güvenlik Komutanlığımız ile Venezuela'daki karşılıkları arasında arzu ettiğimiz iş birliğini sağlayamadık. Anlaşmayla, ülkelerimizin güvenliğini tehdit eden terör örgütleri ve sınır aşan suçlarla mücadelede iş birliğimiz daha da güçlenecek.

İş birliği alanları, terörizmin finansmanının önlenmesi, kara para aklamayla mücadele, insan ticareti, göçmen kaçakçılığı ve uyuşturucuyla mücadele gibi geniş bir yelpazeye yayılıyor. İş birliğimiz bilgi ve istihbarat paylaşımı, operasyonel iş birliği, tecrübe paylaşımı, yardım talebinin yerine getirilmesi, irtibat görevlisi görevlendirilmesi, eğitim gibi hususları içeriyor. Anlaşma, FETÖ, PKK gibi terör örgütlerinin ülkemize olan coğrafi uzaklığı fırsatı çevirme girişimlerinin önüne geçilmesine ve bunlara karşı istihbarat paylaşımı ve ortak operasyon düzenlenmesine de imkân sağlayacak. Anlaşmayla, ilgili kurumlarımızca Venezuela güvenlik birimlerine tecrübe ve deneyim aktarımı için hizmet içi eğitim sertifika programı, temel kolluk personeli eğitimi, ilk kademe kolluk amiri eğitimi gibi eğitim programları, Polis Akademisi, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisine bağlı enstitülerde yüksek lisans, doktora gibi programları da düzenleyebileceğiz.

Anlaşma, ayrıca bize hibe yapmayı, nakdi ve aynı yardımda bulunmayı da mümkün kılıyor. Hâlen ülkemizin Venezuela'da İçişleri müşaviri veya polis irtibat görevlisi bulunmuyor. Benzer şekilde, Venezuela'nın da ülkemizde irtibat görevlisi yok. Anlaşmayla, gerekli görülmesi hâlinde bu irtibat görevlilerinin atanması mümkün olabilecek. Venezuela tarafında bu anlaşmanın onay süreci 2018 yılında tamamlanmış durumda, biz de bir an evvel tamamlamayı yüce Meclisimizin takdirleriyle arzu ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz olmadığı cihetle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BOLİVARCI VENEZUELA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 6 Ekim 2017 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (2) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (3) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü redaksiyon yetkisiyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1898) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon raporu hakkında İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar'ın, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş'in, İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya'nın, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 21 Şubat 2020 Cuma günü saat 17.00'ye kadar Komisyonumuza iletmelerini istirham ederim.

Gündemin 6'ncı maddesine geçiyoruz.

*6.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032) (x)******

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair (2/2032) esas numaralı Kanun Teklifi 27 Haziran 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 18 Temmuz 2019 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

26'ncı Yasama Döneminde de Komisyonumuza havale edilen anlaşma, dönemin sona ermesi sebebiyle görüşülemeyerek kadük kalmıştır.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN - Sayın Başkanım, Guatemala, Latin Amerika ve Karayipler bölgesinde son derece önemsedığımız bir ülke ve öncelik verdiğimiz bir ülke. Özellikle, ülkemizin SICA olarak bilinen, Orta Amerika Entegrasyon Sistemi'ne 2015 yılında bölge dışı gözlemci üye sıfatıyla girmesiyle birlikte bu ülkeyle ilişkilerimiz de farklı bir boyut kazandı. Guatemala Büyükelçiliğimizi de 2015 yılında açmıştık, Guatemala da 2017 yılında ülkemizde büyükelçiliğini açtı. Dolayısıyla her iki ülke arasında son derece karşılıklı bir anlayış ve iradeyle ilişkilerimiz hızla ivme kazandı, bu ivmeyi de sürdürmeye devam ediyor.

Son olarak, Sayın Bakanımız, geçtiğimiz Mayıs ayında Guatemala'da düzenlenen Türkiye-SICA Dışişleri Bakanları Üçüncü Siyasi Forumu'na katılmıştı. Yine, Guatemala Dışişleri Bakanı da önümüzdeki Mart ayında, 27-29 Martta Antalya'da ilkini düzenleyeceğimiz Antalya Diplomasi Forumu'na katılacağını teyit etti, bu kapsamda ülkemizi ziyaret edecek. Guatemala'yla daha önce imzaladığımız Ticari ve Ekonomik İşbirliği Karma Ekonomik Komisyon Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmaları yüce Meclisimizce onaylanarak yürürlüğe girmişti. Bu anlaşmalarla güçlenen iş birliğimiz ticari anlamda da rakamlarla kendisini gösteriyor. Ticaret hacmimiz 2002 yılında yaklaşık 4 milyon dolar düzeyindeydi, bugün, geçtiğimiz yıl itibarıyla 64 milyon dolara yükseldi. TİKA (*****) (2/2032) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

aracılığıyla Guatemala'ya 2013 yılından bu yana toplam 540 bin dolar kalkınma yardımında bulduk. TİKA'nın önümüzdeki dönemde bu ülkede bir ofis açması da gündemde. Bu noktadaki hazırlıklarımız devam ediyor. Tabii, bu rakamlar hiçbir şekilde ülkelerimiz arasındaki gerçek potansiyeli yansıtmıyor dolayısıyla bu tür anlaşmalarla bu rakamları da hızla daha da yükseltmeyi hedefliyoruz.

Görüştüğümüz bu anlaşma Guatemala Dışişleri Bakanı Morales'in ülkemizi 2017 yılındaki ziyareti sırasında imzalanmıştı. Guatemala, bölgenin en büyük nüfusa ve ekonomiye sahip ülkesi olarak stratejik öneme sahip. Yaklaşık 17 milyon nüfusu var, 78 milyar dolar gayrisafi yurt içi hasılası olan bir ülke. Bu ülke hava ulaştırma alanında uluslararası bağlantılarını artırmak istiyor. Bu bağlamda, Türk Hava Yollarının İstanbul-Guatemala güzergâhında uçuşlara başlaması noktasında son derece yoğun bir talebi var bu ülkenin. Anlaşma, iki ülke arasında gerçekleştirilecek seferler için hava yollarının tayin edilme usullerini, karşılıklı uçuş noktalarını, güvenlik, kod paylaşımı ve bu seferlerden elde ettikleri gelirlerin nasıl transfer edileceği gibi konuları karşılıklı temelde düzenliyor. Anlaşmaya dayanarak ileride mutabakat muhtıralarıyla taşımacılığa ve uçuşlara ilişkin tüm konular daha ayrıntılı düzenlenebilecek. Önümüzdeki dönemde tarifeli hava seferlerinin başlamasıyla ülkemiz ile Guatemala arasında yolcu ve kargo trafiği artacak, iş insanlarımız bölgenin en büyük ekonomisi olan Guatemala'ya daha kolay erişebilecek. Havacılık alanındaki atılımlarımıza katkı sağlayacak olan bu anlaşmanın iş birliğimiz adına son derece hayırlı olacağına inanıyor ve bu noktada yüce Meclisimizin desteğini bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Teşekkür ederim.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımız temsilcisi Sayın Genel Müdür Bahri Kesici, buyurun.

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRÜ BAHRİ KESİCİ – Sayın Başkanım, değerli üyelerimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Esasen, ilave söyleyecek bir husus yok fakat bizim, Türkiye'nin uçuş ağı bakımından aslında en zayıf olduğumuz noktalardan bir tanesi Orta Amerika ve Latin Amerika; onun dışında dünyanın bütün her tarafına, şu anda her noktaya -Türk taşıyıcıları- erişiyoruz. Dolayısıyla bugün gündemde olan iki tane anlaşmanın yürürlüğüne girmesinden sonra, onaylanmasından sonra Orta Amerika'daki ağımlarımız birazcık daha artmış olacak, ticaret ilişkilerimiz daha fazla gelişmiş olacak.

Ben de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Teşekkür ederim.

Sayın Koç, buyurun.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum Sayın Kıran'a ve daha önce Samsun'da Kavak Belediye Başkanı olarak görev yapan değerli kardeşim, Genel Müdür Bahri Kesici'ye de hoş geldiniz diyorum.

Benim ne Guatemala'yla ne Honduras'la sivil havacılık alanında yapılan anlaşmaya itirazım yok. Ağımlarımız ne kadar genişlerse ondan mutlu olacak bir arkadaşınızım. Sadece şunu söylemek istiyorum, daha önce de dile getirdim: Bazı konularda kendimize güvenmeliyiz; demokrasi konusunda güvenmeliyiz, basın özgürlüğü konusunda güvenmeliyiz. Dün geceki garip, çapraşık, Türkiye'ye âdeta bir suikast kurar gibi ortaya çıkan hukuk garabetinden rahatsız olmalıyız. Kişilerin dışında konuşuyorum bunu.

“Havacılıkla, hava ulaştırma anlaşmasıyla ne bağlamı var?” diyeceksiniz. Daha hâlâ çok katı bir sansür uygulanıyor uçuşlarda. Korkmamamız gerekiyor, dediğim bu. Belki ben Birgün gazetesi okumam, Evrensel gazetesi okumam, Sözcü okumam, Cumhuriyet okumam ama... Türk Hava Yolları ki bir kamu ortaklığıdır, özel şirket değildir, özel şirket olsa beğenmeyen binmez ama kamu

ortaklığıdır; ya gazeteyi parayla satarsınız ya da yurt dışı hizmetlerinde bedava sunuyorsanız, bütün gazeteleri orada belli bir oranda bulundurmak zorundasınız. Bu, çok çirkin bir olay. Tersini düşünün: Devir değişir, “Sabah gazetesi, Akşam gazetesi, Hürriyet gazetesi, Akit gazetesi, Yeni Şafak gazetesi asla buraya giremez.” diye bir karar alınır; böyle bir şey olursa bunu eleştirecek olanların başında yine ben geleceğim. Bunu size de söyledim, korkmamamız gerekiyor.

Bakın, dün geceki hukuk garabetini de buna bağlıyorum. Kendimizi Türkiye’yi savunma noktasında hissettiğimiz yerde kredibilitemiz kalmıyor. Bu çapraşık tablolar, Türkiye’yi dışarıda savunma noktasında bizi çok müdafaasız bırakıyor, savunmasız bırakıyor. Sayın Bahri Kesici’nin tabii ki kararıyla olacak bir olay değil ama bu kararı alanların en azından düşünce hürriyetine, basın özgürlüğüne, insan haklarına, fikir edinme özgürlüğüne aykırı hareket ettiğini ve bir şekilde bir suç işlediğini, dolaylı bir mobbingde bulunduğunu ifade etmek istiyorum, bunu kayıtlara geçirmek istiyorum. Defalarca söylendi bu. İktidar kanadında yer alan değerli arkadaşlarım ve Sayın Komisyon Başkanımız -ki saydığım, sevdiğim bir eski Bakanımız- lütfen, etkili olabilecekseniz bu arızaları giderelim, bu hepimizin ortak sorumluluğu, bunlar bize puan kazandırmıyor dünyada. Bunu söylemek istedim.

Teşekkür ediyorum. Anlaşmaları da onaylıyoruz, bir muhalefetimiz yok. Sağ olun.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Teşekkür ederim.

Sayın Kemalbay, buyurun.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de bu ve bundan sonraki anlaşmalar için de itiraz etmeyeceğim fakat birkaç şey söylemek istiyorum.

Türkiye’nin gerçekten ciddi anlamda bir demokrasi sorunu var ve Dışişleri Komisyonu toplantılarında, çalışmalarında Türkiye’nin dış işleri açısından, demokratik ilişkiler kurması ve Türkiye’nin çıkarlarını, Türkiye halklarının çıkarlarını savunması açısından burada aldığımız kararlar, burada konuştuğumuz konular önemli. Yani burada konuştuğumuz konular sadece militarist, millî güvenlik başlıklı ve Millî Savunma Bakanlığını ilgilendiren konular hâline dönüşmüş durumda. Yani 2020’nin başından beri en çok toplanan Komisyonuz ve biz, sanki Millî Savunmanın böyle, bir yan kuruluşu gibi çalışıyoruz. Bu açıdan da gerçekten burada ürettiğimiz hizmetin, çalışmanın demokratik teamüller açısından ciddi anlamda eksik olduğunu ben de düşünüyorum. Türkiye’de de dünyada da sorunları diyalogla ve müzakereyle çözecek ve halkların demokratik imkânlarını geliştirecek pozisyonlar almayı önemsemek gerektiğini düşünüyorum ama biz hep güvenlikçi metotlarla baktığımız için Türkiye’de, tabii ki Dışişleri Komisyonunun gündemleri de güvenlikçi anlaşmalar, tezkereler şeklinde gelişti şimdiye kadar. Bu gerçekten ciddi bir sorun ve bunun Türkiye demokrasisiyle doğrudan ilgisi var. Hava yollarıyla ilgili, ulaştırma ile ilgili, hava ulaştırmasıyla ilgili hazır bu şey gündemdeyken şuna da değinmek istiyorum. Örneğin, Türkiye’de bir kaza gerçekleşti, Sabiha Gökçen Havaalanı’nda uçak kazası gerçekleşti ve buna dair yorum yapan bir pilotun, Bahadır Altan’ın işten çıkarıldığını görüyoruz. Yani “En büyüğünü yapmayalım, en güvenliğini yapalım.” diyen, bu alanda uzman olan, mesleği de bu olan bir pilotun kendi görüşlerini basında açıklamasından kaynaklı olarak işten atılması bile bir antidemokratik uygulamadır diye düşünüyorum.

Dolayısıyla yapacağımız çalışmaların, bundan sonra yapacağımız çalışmaların Türkiye’nin demokrasisine ve dünyada da Türkiye’nin demokratik ilkelerle tanınmasına hizmet etmesini diliyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Teşekkür ediyorum.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE GUATEMALA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 19 Nisan 2017 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 - (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 – (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/2032) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz şayet varsa 21 Şubat Cuma günü Saat 17.00'ye kadar muhalefet şerhlerini Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

7.- *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029) (x)******

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR - Gündemin 7'nci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi var.

(2/2029) esas numaralı Kanun Teklifi, 27 Haziran 2029 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. 18 Temmuz 2019 tarihinde ise Komisyonumuza havale edilmiştir.

26'ncı Yasama Dönemi'nde de Komisyonumuza havale edilen anlaşma dönemin sona ermesi sebebiyle görüşülemeyerek kadük kalmıştır.

Sayın Kıran, buyurun.

(*****) (2/2029) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

DIŞIŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN - Sayın Başkanım, az önce de ifade ettiğim Orta Amerika Entegrasyon Sistemi (SICA) olarak bildiğimiz bu sistem kapsamında Honduras’la ilişkilerimiz de geliŐiyor. İkili düzeyde de bu ülkeyle ilişkilerimizi son dönemde önemli lde geliŐtirmeye devam ediyoruz. SICA Dışişleri Bakanları Forumu’nda 2015 yılında iki lke Dışişleri Bakanlığı bir araya gelmiŐti.

Yine, bu forumun ikincisini 2017 yılında İstanbul’da dzenlemiŐtik. Bu forum kapsamında da Sayın Bakanımız ve Honduraslı mevkidaŐı ikili bir görüşme gerçekleŐtirdiler.

Ahdİ düzeyde de ticari ve ekonomik iş birliği anlaşmasını 2017 yılında yürürlüğe sokmuŐtuk ve bu kapsamda, Karma Ekonomik Komisyonu mekanizmasını da bu ülkeyle ihdas etmiştik. Böylece ticaretimizde de önemli gelişmeler kaydettik. 2002 yılında, yaklaşık 2,7 milyon dolar olan ticaret hacmimiz geçen yıl 20 milyon dolara yaklaŐtı. Tabii, bunu yeterli görmüyoruz, bu potansiyeli daha da arttırmak istiyoruz, aramızdaki bu potansiyeli tam anlamıyla gerçekleŐtirmek istiyoruz. Honduras’a insani ve kalkınma yardımında bulunmaya da önem veriyoruz. Meksika’daki TİKA Program Ofisi üzerinden bu ülkeye bugüne kadar yaklaşık 400 bin dolarlık yardımda bulunduk.

Hava Ulaştırma Anlaşması, 2017 yılında İstanbul’da düzenlediğimiz Türkiye-SICA 2’nci Siyasi Forumu’na katılan Dışişleri Bakanı Dolores Lara’nın ziyareti vesilesiyle imzalanmıştı.

z itibarıyla anlaşma, ilerleyen dönemde Hava Yollarımız Honduras’a uçuş baŐlatmaya karar verdiği takdirde bu uçuŐların ve önümüzdeki dönemde ortaya çıkabilecek havacılık konularına ilişkin mutabakat zaııtlarının yasal altyapısını teŐkil edecek.

Yine, benzer Şekilde, iki ülke hava yollarının kod paylaŐım anlaşmaları yoluyla iş birliği yapmalarına imkân tanıyan bir madde de anlaşmada yer alıyor.

Dolayısıyla, bu anlaşmanın yürürlüğe konmasını önemsiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımız Genel Müdürümüz Sayın Bahri Kesici, buyurun.

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRÜ BAHRİ KESİCİ – Efendim, ilave bir husus yoktur.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen yemiz olmadığı cihetle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE HONDURAS CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 - (1) 20 Nisan 2017 tarihinde İstanbul’da imzalanan ‘‘Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması’’nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 (1) – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/2029) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya'nın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 21 Şubat Cuma günü Saat 17.00'ye kadar muhalefet şerhlerini Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

8.- *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1413) (x)******

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR - Gündemin 8'inci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi var.

(2/1413) esas numaralı Kanun Teklifi, 7 Aralık 2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ve 11 Aralık 2018 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN - Sayın Başkanım, tarihi ve kültürel ölçekte yakın ilişkilerimizin bulunduğu Cibuti'yle büyükelçiliklerimizin karşılıklı olarak 2012 ve 2013'te açılmasıyla ikili ticaret hacmimiz önemli ölçüde arttı. 2000'li yıllarda 3 milyon dolarlar düzeyindeydi ticaret hacmimiz, geçtiğimiz yıl 252 milyon dolar olarak gerçekleştirildi. Dün ve bugün, 4'üncü Dönem Karma Ekonomik Komisyon toplantısını Ankara'da gerçekleştiriyoruz. KEK Eş Başkanı sıfatıyla Cibuti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanı ile Cibuti Ekonomi ve Maliye Bakanının bulunduğu geniş bir heyet ülkemizde. Sayın Bakanımız da sabah Cibutili mevkidaşıyla bir araya geldi ve arsa takasına dair önemli bir anlaşmayı da Bakanlar karşılıklı olarak imzaladı.

İkili ticari ve ekonomik ilişkilerimizin gelişmesinde deniz taşımacılığını son derece önemsiyoruz. Bu ağın kurulması ve bunun ahdi temelini önemsiyoruz.

Dünyanın en yoğun deniz yollarından biri olan Babül Mendep Boğazı'nın girişini tutan Cibuti, Afrika'da bu anlamda stratejik konumda bulunuyor. Aynı zamanda, geniş hinterlandı sebebiyle deniz açılımı olmayan Afrika ülkeleri için de Cibuti bir liman niteliğinde. 24 Ocak 2015'te imzaladığımız deniz ticareti için altyapı desteği sunan bu anlaşma, Afrika ve Hint Okyanusu ülkeleriyle ticaretimizin ve taşıma kapasitemizin artırılmasında önemli rol oynayacak. Ayrıca, anlaşma, bölgede deniz mahsulleri üretme ve işletme tesisleri kurmamıza da imkân verecek.

Stratejik konumu nedeniyle Cibuti'yle deniz taşımacılığımız esasen geliyor. Örneğin, 2018 yılında yaklaşık 194 bin ton olan taşımacılık rakamı 2019'da 3 kattan fazla artarak 545 bine çıktı.

(******) (2/1413) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

Anlaşmayla, Ulaştırma Bakanlığımız Cibutli personele deniz emniyeti ve güvenliği, deniz kirliliğinin önlenmesi, liman ve filo yönetimi, gemi inşası, bakımı, onarımı gibi eğitimler verebilecek. Böylece, Cibuti limanlarından daha etkin bir şekilde yükleme yapılacak ve daha geniş hizmet almamıza imkân verebilecek, gemilerin limanlarda bekleme sürelerinin kısaltılması için tedbirler alınacak, limandaki idari, gümrük ve sağlık işlemleri basitleştirilecek.

Cibuti'yle deniz taşımacılığının düzenlendiği bu anlaşma, getireceği lojistik kolaylıklar sayesinde bölgedeki diğer ülkelerle ticaretimize de önemli katkılar sağlayacak.

Bu anlayışla, söz konusu anlaşmanın Yüce Meclisimiz tarafından kabul edilmesini önemsiyor ve desteklerinizi bekliyoruz.

Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Teşekkür ederim.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Genel Müdürü Sayın Bahri Kesici, ilave edeceğimiz bir husus var mı?

Buyurun.

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRÜ BAHRİ KESİCİ – Sayın Başkanım, değerli üyeler; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

İlave edecek bir husus yok efendim.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen üyemiz olmadığı cihetle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE CİBUTİ CUMHURİYETİ ARASINDA DENİZCİLİK ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (I) 24 Ocak 2015 tarihinde Cibuti'de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (I) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (I) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1413) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya'nın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon Raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 21 Şubat Cuma günü Saat 17.00'ye kadar şerhlerini Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı temsilcilerine de teşekkür ediyoruz.

9.- *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2499) (x)******

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR - Gündemin 9'uncu maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi var.

(2/2499) esas numaralı Kanun Teklifi, 26 Aralık 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 6 Ocak 2020 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir.

26'ncı Yasama Dönemi'nde de Komisyonumuzca oybirliğiyle kabul edilen anlaşma, dönemin sona ermesi sebebiyle Genel Kurulda görüşülemeyerek kadük kalmıştır.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, stratejik ortağımız ve yakın komşumuz Gürcistan'la her alanda yoğun olan ilişkilerimizin geliştirilmesine büyük önem atfediyoruz. Hatırlayacağımız üzere, 5 Şubat 2020 tarihli Komisyon toplantısında Gürcistan ile Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması'nı ele almıştık. O toplantıda da ikili ilişkilerimize ilişkin öne çıkan hususları değerlendirmiştik.

Ülkelerimiz arasında 2002 yılında yaklaşık 240 milyon dolar olan ticaret hacmi 2019 yılında 1 milyar 600 milyon dolara ulaştı. Sayın Cumhurbaşkanımız ticaret hacmimizde hedefimizi 3 milyar dolar olarak ortaya koymuştu. Bu hedefe ulaşmak için de birlikte çalışmaya devam ediyoruz. 2019'da ihracatımız bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 8 oranında artarak 1,4 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Gürcistan, en çok ülkemizden ithalat yapıyor. Türkiye, Gürcistan'ın toplam ticaret hacminde yüzde 15'lik bir paya sahip ve bu ülkenin birinci ticaret ortağı. Ülkemiz, 314 milyon dolarlık sermaye büyüklüğüyle Gürcistan'da en büyük 3'üncü yabancı yatırımcı durumunda. Bu ülkede özellikle müteahhlik firmalarımızın üstlendiği inşaat ve altyapı projeleri önem taşıyor ve pek çok firmamızın da bu ülkede önemli yatırımlarda bulunduğunu müşahede ediyoruz. Serbest Ticaret Anlaşması'nın imzalandığı 2007 yılından bugüne kadar, on iki yıldır Gürcistan'ın en büyük ticari ortağı konumumuzu da muhafaza ediyoruz.

Sınır kapılarımızdaki modernizasyon işlemleri ilişkilerimize ayrıca ivme kazandırdı. 2018 yılına kıyasla 2019 yılında çıkış işlemlerinde yüzde 11, giriş işlemlerinde ise yüzde 14 oranında artış tespit edildi. Gürcistan'la karşılıklı yatırımlarımızın yanı sıra, Gürcistan ve Azerbaycan'la ortak gerçekleştirdiğimiz Bakü-Tiflis-Kars Demir yolu, Bakü-Tiflis-Ceyhan Petrol Boru Hattı ve TANAP, bölgemiz için önemli stratejik projeler. Ayrıca, enerji alanında Türk firmaları da başarılı işlere imza (*****) (2/2499) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

atmaya devam ediyorlar. Turizm alanında da ilişkilerimiz oldukça iyi seviyede. 2018 yılında ülkemizi ziyaret eden Gürcülerin sayısı 2,1 milyon; 2019 yılı istatistiklerine göre, Gürcistan'ı ziyaret eden vatandaşlarımızın sayısı ise yaklaşık 1 milyon.

Sayın Bakanımız 23 Aralık 2019 tarihinde en son bu ülkeye ziyarette bulunmuştu ve Tiflis ziyareti kapsamında Gürcistan Maarif okulunun açılışını yapmıştı.

Gürcistan ile ülkemiz arasında yatırımların teşviki ve korunmasına dair ilk anlaşma, esasen, 30 Temmuz 1992 tarihinde imzalanmıştı ve üç yıl sonra da yürürlüğe girmişti. Bugün görüştüğümüz anlaşmayla mevcut anlaşmayı günümüz şartlarına göre güncelliyoruz. Talebimiz üzerine bu anlaşma hayata geçirildi ve bu talebimizin sebebi de yatırımcılarımızın bu ülkedeki faaliyetlerini kolaylaştırmak.

Anlaşmayla, esas olarak, sermayeyle birlikte teknoloji, yönetim becerisi ve yeni pazar imkânlarını da beraberinde getiren doğrudan yabancı sermaye yatırımları hedefleniyor. 1992 anlaşmasından farklı olarak bu anlaşmada gayrimenkul alımında “en çok gözetilen ulus” ve “millî muamele” ilkelerinin uygulanmasını zorunlu kılmaya şerh hükmü ekleniyor. Tarafların çevre, insan, hayvan ve bitki sağlığının yanı sıra, canlı ve cansız tükenebilir doğal kaynakların korunmasını sağlamak üzere düzenlemeler yapmasına imkân tanıyor. Daha istikrarlı bir yatırım ortamının teminini öngören bu anlaşma, yatırımcılara ekonomik ve yasal güvence verirken taraf ülkelere yine herhangi bir yük getirmiyor.

Az önce de ifade ettiğim gibi, Cumhurbaşkanımızın açıkladığı 3 milyar dolarlık ticaret hacmi hedefine ulaşmak için bu anlaşmanın son derece önemli olduğunu düşünüyoruz. On yıllık bir dönem boyunca bu anlaşma yürürlükte kalacak ve taraflardan aksine bir niyet belirtilmedikçe de ikişer yıllık sürelerle yenilenecek.

Bu anlaşmanın Gürcistan tarafındaki onay süreci tamamlandı. Yüce Meclisimizce de onaylandığı takdirde hedeflerimize hızla ilerleyebileceğimizi düşünüyor, teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen üyemiz olmadığı cihetle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE GÜRCİSTAN HÜKÜMETİ
ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA
İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 19 Temmuz 2016 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/2499) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya ve Karabük Milletvekili Niyazi Güneş'in özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz şayet varsa 21 Şubat Cuma günü saat 17.00'ye kadar iletmelerini istirham ediyorum.

Gündemin 10'uncu ve sonuncu maddesine geçiyoruz.

*10.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) (x)******

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

(2/2371) esas numaralı Kanun Teklifi 28 Ekim 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. 19 Kasım 2019 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir. 26'ncı Yasama Döneminde Komisyonumuzca oy birliğiyle kabul edilen anlaşma dönemin sona ermesi sebebiyle Genel Kurulda görüşülemeyerek kadük kalmıştır.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Fildişi Sahili, geçtiğimiz yıllar içerisinde gösterdiği ekonomik büyümeyle ülkemiz için Afrika Kıtası'ndaki öncelikli ülkelerden biri hâline geldi. Son beş yıl içerisinde bu ülke ortalama yüzde 8'lik bir büyüme kaydetti. 2020 yılında da yine Fildişi Sahili'nin yüzde 7,5 oranında büyümesi bekleniyor. Batı Afrika'nın giriş kapısı olan bu ülke, zengin doğal kaynakları, 20 milyar dolarlık dış ticaret hacmi ve stratejik bir ulaştırma altyapısıyla yatırımcılarımıza da büyük fırsatlar sunuyor. Son yıllarda geliştirdiğimiz ilişkilerle bu ülkeyle ekonomik alanda olumlu bir ivme yakaladık. 2002 yılında 47 milyon dolar olan ticaret hacmimiz geçtiğimiz yıl 410 milyon dolara yükseldi. Ticaret hacmimizi 1 milyar dolara yükseltme hedefimiz var, karşılıklı olarak bu hedefi paylaşıyoruz ve birlikte çalışıyoruz.

Ekonomik ilişkilerimizdeki istikrarlı büyümeye rağmen Fildişi Sahili ile ülkemiz arasında yatırımların karşılıklı teşviki ve korunmasına ilişkin bir anlaşma maalesef bulunmuyor. Ülkemiz bugüne kadar 108 ülkeyle yatırımların teşviki anlaşması imzaladı. Bu anlaşmalardan 80'i de yüce Meclisimizin onayından geçti. Fildişi Sahili'yle imzaladığımız bu anlaşma henüz yürürlüğe girmediklerinden yatırımcılarımız gümrük, vergi ve arazi kayıtları gibi alanlarda bazı yapısal problemlerle karşılaşabiliyorlar.

Sayın Cumhurbaşkanımızın 29 Şubat 2016 tarihinde Fildişi Sahili'ne gerçekleştirdiği ziyarette bu sorunlara çözüm bulabilmek amacıyla şu anda görüştüğümüz anlaşmayı imzaladık.

(*****) (2/2371) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

Abidjan Büyükelçimizde kayıtlı hâlihazırda 50 Türk firması bulunuyor bu ülkede faaliyet gösteren ve vatandaşlarımızın bu ülkedeki yatırımlarının hacmi 200 milyon dolara yaklaşmış durumda. 2019 yılında 60 iş insanımız ülkeyi ve Abidjan Büyükelçiliğimizi ziyaret ederek yatırım imkânları hakkında bilgi aldı. Dolayısıyla son derece yoğun bir temas var iş insanlarımızca. Dolayısıyla iş insanlarımızın karşılaşacağı problemleri bir an evvel çözerek bu fırsatlardan daha çok istifade etmek istiyoruz.

Çevre ve Şehircilik Bakanımızın Eş Başkanlığında ticaret ve yatırımları artırmak amacıyla Türkiye Fildişi Sahili Karma Ekonomik Komisyon toplantısının ilkini de nisan veya mayıs ayında Abidjan'da gerçekleştirmeyi ön görüyoruz.

Vatandaşlarımızın ekonomik iş birliği ve yatırımlarıyla ilgili tabi olacağı hukuki çerçeveyi çizen bu anlaşma, yürürlüğe girmesinden önce veya sonra yapılmış olan tüm yatırımları kapsıyor ve sorunların çözümü için tahkim yollarını da belirliyor. Ayrıca, yatırımcılarımızın kamulaştırma ve devletleştirme yönünden karşılaşacakları zararların hızlı, yeterli ve etkin bir şekilde karşılanması ya da tazminat ödenmesini sağlıyor.

Son olarak, anlaşma, yatırıma ilişkin elde ettiği kârların ve diğer gelirlerin gecikme olmaksızın transfer edilmesini güvence altına alıyor. Bu şartlar on yıl boyunca geçerliliğini koruyacak ve inşallah, bu ülkedeki yatırım imkânlarından iş insanlarımızın da azami ölçüde istifade etmesi ve böylece karşılıklı ticaret hacmimizin de gelişmesi sağlanacak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Teşekkür ediyorum.

Sayın Güzelmansur, buyurun.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, Fildişi Sahili'yle yapılan bu anlaşmanın maddeleriyle ilgili herhangi bir itirazımız yok, teşekkür ediyorum. Orada benim de birkaç arkadaşım yatırım yaptı briket alanında mesela, bizim Hataylı arkadaşlarımız Fildişi'nde briket fabrikaları kurdular.

Bizim itirazımız, bu belgelerin iletilmesi için verilen adrese. Adres “Cumhurbaşkanlığı Külliyesi” olarak verilmiş yani Dışişleri Bakanlığının adresi olması gerekirken Cumhurbaşkanlığı Külliyesi adres olarak verilmiş. Biz bundan dolayı buna itiraz ediyoruz ve şerh koyuyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEŞVİK UYGULAMA VE YABANCI SERMAYE GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MURAT ALICI – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Vekilim, bu tür anlaşmalarda yatırımcıların ev sahibi ülkeyle uyumsuzluk yaşamaması durumunda, uyumsuzluk uluslararası tahkime götürülebilir ve tahkim sürecinde de yazışmaların her ülkede belirlenen bir temas noktası üzerinden yürütülmesi gerekli. Dolayısıyla geçtiğimiz yıllarda Cumhurbaşkanlığı sistemine geçilmeden önce, eski anlaşmalarımızda “Başbakanlık Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü” adres olarak veriliyordu. Şimdi, bu fonksiyonları üstlenen Cumhurbaşkanlığımızın Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü temas noktası olarak anlaşmalarda yer alıyor. Dolayısıyla konu aslında, yatırımcı şikâyetlerinin iletilmesi anlamında değil, uyumsuzluk durumunda tahkim sürecinde yapılacak olan yazışmaların tek bir noktada, herhangi bir gecikmeye mahal bırakılmaksızın ilgili devlet tarafından ilgilenilmesi amacıyla konuldu.

Şikâyetler konusunda ülkelerde Ticaret Müşavirliklerimiz var, doğrudan, Bakanlıklarımız buradaki sıkıntıları takip edebiliyorlar. Bu türden şikâyetler zaten oraya iletiliyor, Ticaret Bakanlığımız da bu konularla ilgileniyor.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Bu yeni sistemde, zaten bu anlaşmaların 3’üncü maddesinde belirtildiği gibi eskiden “Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.” derken şimdi “Cumhurbaşkanı yürütür.” diyoruz dolayısıyla bu, yeni sistemin içinde bir teknik detay.

Sanıyorum, rezervinizi geri almanıza yetecek kadar bir açıklama yapıldı.

Teşekkür ederim.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE FİLDİŞİ SAHİLİ CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE
KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMA VE ANLAŞMADA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR NOTALARIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 29 Şubat 2016 tarihinde Abidjan’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma” ve Anlaşmada değişiklik yapılmasına dair “Notalar”ın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum.

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/2371) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon Raporu hakkında İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş’in özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN VOLKAN BOZKIR – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyenler üyelerimiz şayet varsa 21 Şubat Cuma günü saat on yediye kadar iletmelerini istirham ediyorum.

Sizler tarafından gündeme getirilecek başka bir husus yoksa Dışışleri Komisyonunun 27'nci Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılı 10'uncu Toplantısını kapatıyorum.

Dışışleri Komisyonumuzun gelecek toplantısını 11 Mart Çarşamba günü saat on birde yapmayı planlıyoruz.

Komisyon üyelerimize ve yürütme temsilcilerine teşekkür ediyorum, hepinizi iyi günler temenni ediyorum.

Kapanma Saati: 14.33

